

Dag (10)(2e)

Je hebt me gevraagd om een korte reactie vanuit juridisch perspectief op de geselecteerde oplossing.

Laat ik vooropstellen: de voorgestelde regeling is niet eenvoudig uit te werken en (reeds daarom op voorhand) moeilijk uitvoerbaar. Een uitputtende inschatting van alle juridische aspecten en risico's is dus niet mogelijk.

Financiering van – door de uitbraak van het coronavirus - noodlijdende wooninitiatieven via de houder van een Wlz-pgb

Achtergrond

- Een (kleinschalig) wooninitiatief is – kort gezegd – een woonsituatie waarin minimaal drie en maximaal zeventig bewoners een pgb op grond van de Wlz, de Wmo 2015, de Jeugdwet of de Zvw ontvangen voor zorg en hiervoor door bundeling van pgb's gezamenlijk de zorg inkopen.¹
- Een wooninitiatief kan dus niet rechtstreeks door het zorgkantoor worden gefinancierd.
- Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de verhoging van een Wlz-pgb voor budgethouders die wonen in een wooninitiatief.²
- Uit het pgb kunnen – naast zorg – alleen kosten worden vergoed voor de zorginfrastructuur van het wooninitiatief (en dus bijvoorbeeld niet de huur van appartementen).

Regeling

- Voor de verhoging van een pgb om een wooninitiatief in financiële nood te 'redden' is noodzakelijk dat de financiële nood (en de oorzaak door corona) wordt aangetoond door de budgethouder.
- Gelet op de diverse juridische rechtsvorm van wooninitiatieven, lijkt het me onmogelijk (en ieder geval een zeer langdurige operatie) om in de Rlz vast te leggen wat 'financiële nood' is. Ik vraag me bovendien af of dit een zinvolle weg is, gelet op het kleine aantal in nood verkerende initiatieven.
- Ik zou daarom voorstellen dat een beoordelingskader (door zorgkantoren en NZa) wordt ontwikkeld om te onderzoeken of een wooninitiatief in financiële nood verkeert.
- Is daarvan sprake, dan kan een Wlz-pgb tijdelijk worden verhoogd.
- De verhoging moet in redelijke verhouding staan tot het verstrekte budget.

Juridische risico's (niet uitputtend)

1. Ongelijke behandeling wooninitiatieven

De voorgestelde regeling ziet alleen op de Wlz. Er kunnen dus alleen noodlijdende wooninitiatieven worden gefinancierd die volledig via Wlz-pgb's worden bekostigd. Het komt mij vreemd voor dat alleen wooninitiatieven die volledig via de Wlz worden gefinancierd, aanspraak kunnen maken op steun vanuit de overheid. Dit leidt tot situaties die – vanuit het perspectief van continuering van zorg - moeilijk uitlegbaar zijn (één Wmo'er kan een wooninitiatief fataal worden).

2. Staatssteun

Wooninitiatieven kunnen in de vorm van een onderneming zijn gegoten. Ondernemingen hebben bedrijfsrisico's. Deze risico's mogen niet via het Wlz-pgb worden afgedekt (er mag geen sprake zijn van overcompensatie).

¹ Artikel 3.1.4, tweede lid, van het Blz.

² Artikel 3.6.3, eerste lid, onderdeel 2, van het Blz.

3. Verhoogd risico op juridische procedures

Juist door de verschillende juridische structuur van wooninitiatieven, de ingewikkeldheid van de regeling (wat is financiële nood?) en het idee om de regeling alleen voor volledig door Wlz-gefinancierde initiatieven te gelden, is m.i. een verhoogd risico op juridische procedures aanwezig.